

КАЛБАК ДЕТКИШКИН

УЛАН-БАТОР. Кижэ төрөлгөтөн өлүмүтүрүктү аялдуу дайынчы айым-кайыларын, дайын чепсөө өңдөрү бугурун кычкытырды уланган Совет Эвилелини боттүт тайбын санааларын делегей калбаа-биле деткин турар деп, «Улан» солун бодуну мурунку чүтүгүнө бижээн. Олар тайбын болгаш айыл чок чорук дээш, аялдуу чепсекти хорутуу ба-за чепселенишкенин бугу-нини дүжү-рери дээш, АКШ-тын амгы администра-цияы башташ, делегейде тергилээрин күөп турар империалисттик реакцияны дайынчылар планнарына удуу улустарын демиселиге хей-аы кирип турар күш болуу.

Америк стратегия боттарынын мындг айымдык куудерин ботандырып шы-даас деп, солун демегеэн. Делегейнин улустары бөмбүрзектин айым чок чо-руунга АКШ-тын болгаш оон эвилелчи-ринин кыжанышкынын азаа көрүп ор-бас. Тайбын болгаш айыл чок чорук дээш демисел делегейнин бугу булуна-рында калбарып турар. Ону Совет Эвиле-ли болгаш социализмни өскө-даа чуртта-ры баштап турар. Олар тайбынын, гу-манизмни, кады ажалдажылганын иде-гелди магадылаы болуп турар деп, «Улан» айткан.

ЛИМА. Совет Эвилелини тайбынга мыак дагышкы политикага хөгжүп ора-чурттарынын эрге-ажыктарына дүжүп ту-рар, оларын улустары аялдуу дайын-чы айымдыкка удуу, бугу делегейге тай-бын дээш туржуп турар. Перу сенатор Хенаро Ледесма ол дугайын медеглээн. Төгүсүз улуу Ленинни ады-биле сыйып холбошкан Советтер чуртуну ачыныа кижэ төрөлгөтөн келер үежэ бугурадыг көөр аралыг деп, ол чуталаан.

Рейганын администрацияы боо-чеп-секти дүвү-далаш өңдөр бугурун, мындг байдалды демиселе шилчидерин күөп ту-рар деп, ол уламчылаан. Вашингтонун милитарист белектеринин сорулгасы делегейге АКШ-тын тергилээрин тургуза-ры болуп турар. ССРЭ биле АКШ аразы-да шериг талаа-биле дөң чорукту хөвөр арттырыныч уланган боттүт совет с-наалдарын Ак бажын ажы-биле тооп көр-бөөн. Аялдуу чепсекти бир дугаарына

ажылаас деп хулааг алырында Ва-шингтонун ойталаан ханы килелени-кини бодурун турар.

Агрессияларын, чөңгөлөрүн баа милитаристи калчаарашкынынын оруун Совет күрүсүнүн күчүлүг шеглекчи күжү доза туржуп турар, тайбынга мыак бугу удустан ону деткин турар деп, Х. Ледесма айткан.

РАНГУН. Аялдуу халапты чайладыры дээш, тайбын болгаш айыл чок чорук дээш, империализмни агрессия пла-нына удуу демисел Совет Эвилелини дагышкы политикада кол черин ээлеп турар деп, Бирманын көсүк хей-нини ажалдажы Тасин Чит Маунг медег-лээн, ол тайбын дээш шимчөөшкенин иде-гилеринин айтырылганын тураскаат-кан хураалга чүвө чуталаан. Советтер чурту тургустунган дораан-на аян-бүрү нинидал тургустулуг күрүсүлөрүн тай-бын кожа-хейбэ догунаарынын прици-пин чарлаан. Оон бээр өрткөн чылдары Совет Эвилели тайбынга мыак ол при-ципин бажы-биле барындаалар келген деп, ол чуталаан.

Совет таланын боттүт санаалары ССРЭ-нин тайбынга мыак чайгыш чок ула-нышкынынын маргылдаа чок херечин болуу деп, ол медеглээн.

БРАЗИЛИЯ. Совет тайбын инициатива-лар дайын чепсөө өңдөр бугурун кыч-кытырбазынын баа делегейге айыл чок чорукту хандырынын айтырылганын чуталаажышкынаар аргазы-биле шип-тирлээрине ССРЭ-нин чүтүктү илердин турар. Ол дугайын Бразилияны национал конгрессинин депутаты Марсу Сантала медеглээн.

Канчаар-даа аажок улуу шериг чарыг-далдары делегейин чидиг социал-эконо-миктик айтырылганын үкүзүн-биле шиптирлээрине шалтыктан турар деп, ол медеглээн. ССРЭ бо талаа-биле те-лартай туржуп ээлеп турарын хөгжүп ора-чурттар сеткил ханышкыны-биле медеглэп турар, ол шериг сорулгалары чарыгдалгынып турар ахса-хөргөгини бугу кижэ төрөлгөтөн, оон иштинде анык хамарышпас чурттарынын демши-гезин дүргелеринче угландырар деп санаалар турар.

КОСКУ САЛЫШКЫК

БРАТИСЛАВА. Чехословак-совет эртем харылааларын хөгжүдериңе, оларын ажык-тыны белидериңе Социалистг экономиктик интеграцияны комплекстик программанын дүжүтүр Эртемнерини словак академиянын шипчилер ор-ганизациялары үдүн кирип турар. Бо академиянын спе-циализастан чеди институту аялдуу шипчилелдерин Дуб-нода Каттышкан төвү-биле хей чылдары ур-түкүлүг калы ажалдажыла оон чижектери бирөөн болган туржуп бо-лур. Оон эрге-хемчөөлөрине дүжүтүр Словакияны эртем-денери аялдуу физиканы болгаш кедергей быжыг мате-риалдарын белик энергия-

рынын талааыга шипчилелдер чорударына шенбеле машина-ларын чогаалып кыларга болгаш тургузарыга чедиш-киниг ажалда, олар элек-трон-санаага машиналарын физиктик шенбеледерин авто-матчыларына ажылаар де-ртер-херекелерин баа тургу-зуп турар.

КОМБИНАТТЫҢ ЮБИЛЕИ

БУХАРЕСТ. Хунедоарда ме-таллургия комбинаты социа-листтик Румынияда эң ула-ларын бирөөн болуп, бо чы-лын бодуңу туржуп келгенин чүс чылын медеглээр. Фа-шистг даралдан чурттуу хосталанынын соода эртен 40 чылдарын дугурунда бу-дурленин хемир-жерүжү та-ныттымас кылдыр өскөрилген. Чижээ, дөртөн чыл мурунда комбинатка 10,6 муң тонна шой будурун турган болза, а бөгүн бо чылдын чүтлө беш айларынын дугурунда бешин пландан ажыр 25 муң ажыг тонна шойну эдилдирген. 400 кубометр хемчөөлүг чангыс домна суугузу бешин 1983 чыл-да Румынияны бугу металлургия заводтарынын кылп үндүрүп турган хире продук-

цияны ам чыл дугурунда бу-дүрүп турар.

Амгы үеде Хунедоарын ме-таллургия комбинаты дөрт миллион тонна чыгам канын азы чурттуу бугу мыамг про-дукциянын үштүн бир ке-зини кылп үндүрүп турар. Будурген казык дөң кезин-дег хейу тынзарыг болгаш кылаар эки көрүш-түт кал болуп турар. Чеди алган чедишкенин дээш бо комбинат өркенер-биле каш улаа шаандалып келген. Бо дээрде чуртта Социалистг күш-ажылды маалым белик атты тымыска баштайык бу-дурлелерини сангыга кирип турар.

НООПЕРАСТААШКЫНЫН ТҮҢЧЕЛИ

БЕЛГРАД. Ийн фирманын — Новокраматорский маши-на туудушкуну заводуну бол-гаш Югославияны «Рудна» фирманын — демектерин боттары шипчээр экскаватор-лардан дораан көрүп болур, олар Югославия Социалистг Федеративтик Республиканы даг карьерлеринде ажаллап турар. Ол машиналар — совет-югослав үлөтүр кооперас-ташкынынын түкүлүг-дир. Экскаваторларын тургузуп ту-рар Новокраматорский ЮОФ-ден шипчилер ме-ханизмдер, лебелкалар, редук-торлар, өскө-даа белидирер болгаш кесектер кээп турар. Кайы-даа талаага ажыктыг ка-ды ажалдажыла моон сона-гаар-даа калбарар. Будурүш-күңе үлөтүр кооперацияны болгаш специализацияны совет-югослав экономиктик кады ажалдажылганын хөгжүдери-ге улуу араларын ажаллап турар. Автомобиль туудушкуну-на, судно туудушкунуна, атомик элекстростанцияларга ажаллаар дериелер бугу-ренин харылаалар мыак эки үлөтүр-чижек болур. Демир кезер станктарын, дарган-наар-таптаар дериелерин инструменталарын бугурун

ийа чурттуу аразында таарыш-тыр тургускан.

БЕДИН ДУЖУНТУР УРЕЗИННЕР

БУДАПЕШТ. Совет Эвиле-лиге чорудары-биле сойын тергилер эки шымарлыг урезин-нерик Венгрияны муруну ча-рымында Бойнуң калза ажал-агы комбинатынын ажалла-чылары белектээн. Ол хей адырларлыг улуу ажал-агы Венгрия Улус Республикага үштү ажалынын продукция-зын бугурунине онза роллуг. Калза ажал-агы културал-арын тарып өстүренин ин-дустриалдыг араларынын ачынында, оордун белик дүжү-түр кымыл-тастын, гитриаттг кукурузанын, сойын, кыргы-каранын, фасольларын, урез-инерин ап турар. Ажаа бе-летээн урезинерини дагыш-кыме, хаммактын мурунда Экономиктик Дузалажыга Чөвүленин нежигүнери ака-дулма чурттарже чорудуп ту-рар.

ДОКТАМАЛ КОМИССИЯНЫН ХУРАЛЫ

УЛАН-БАТОР. Моол Арат Республиканын Улустуу Улуу хуралынын Ие бугурун, хе-рөөненин күш-ажылынын болгаш ажалдажылганын айты-рылганын талаа-биле док-таамал комиссиянын хура-лы ажаа болган. Дүк сайырында ажаллаар буду-рүлелерин ийисилал кат-тыжышкынында бугурун-гичи хөрөөненин эртен-би-линин болгаш мергелешини дөңкелен белидир, күш-ажы-лынын болгаш даштангалы-нын байдалдарын экижилер талаа-биле ажалды ханызы-нын түнелдерин чуталаан. Ажалын хөрөөненин күш-ажылын болгаш ажалда-рын экижилерче катты-жышкында улуу хөгжөөнине салып турарын медеглээн. Хол-биле кылр ажалдарын чингидир 30 хире чаа машина-ларын болгаш станктарын сөөлүгүш чылда бугурун-гичи хөгжөөн алаан. Кол-кол тоо-консильерлерде бугу ажалла-

ны механизастаан. Ажалтын 120 ажыг хөрөөнелер бо беш чылда дээш болгаш ортук тускай өөрдөлгө чөлөрине барып өөрсөпүр путекаларын алган. Ол үеңг дугурунда муң чыгам хөрөөн ажалчы-нар боттарынын мергелени белидир. Школа калзын чөп-чөөн урууларын албан чөлө-ренин калбак четкини кат-тыжышкында тургускан, пи-онерлер лагерин, пест-төвүчү-лөргө аштаналга бааалары болгаш санктары бар.

БАШКЫЛАР САНЫ ВСПУШААН

ГАВАНА. Эртен өөрдөлгө чылыны дугурунда куба башкыларын саныга барык 20 муң кижэ кемисин. Хос-талаа ортуузда ам 250 ажыг муң башкылар ажаллап ту-рар. Башкылар дээр-биле Ку-ба чүтлө бодун хандыгыны турар эвес, харып бодуну специалистерин делегейин хөгжүп ора 20 ажыг чуртта-рыңа чорудуп берип турар.

Куба чазактын улус өөрдөлгөсүнүн талааыга ажык белик түнелдерин берип ту-рар. Ол дугайын професси-нал-техниктик өөрдөлгө тала-зында байдал бааа херечил турар. Революция соодагы чылдарыда чуртка професси-нал-техниктик азы-бүрү учи-лишчилерин ияни саны 600 ашкан. Оларын чүс-чүс муң ку-ба оолдар, кыстар доос. Професионал-техниктик өөрдөлгөсүнүн дээш башы ишти-дүдүнү, специалистерин ажаллап кылган, училе-лерин өөрдөлгө программаларына боттүт өскөрилген кирип болган.

Аныктарын профессионал улаанышкынын экижилеринге Кубада азы-бүрү барык 60 муң бөлүмгөр ажаллап, миллион ажыг уруулар хөкөөлөп турар. Оларын ажалына үлөтүр болгаш калза ажал-агы будурунелер улуу дуа-ны чедирин, шовоочыларга мастерскыларын болгаш ла-бораторияларын дерип берип, боттарынын будурунелер-биле оларын таныштырып турар.

(СЭТА).

ГЕОЛОГТАР КОНГРЕЗНИ ХАГДЫНГАН

МОСКВА. (СЭТА). «Геология эртемнери чедишкенин хөгжүдериңи болгаш бистик өртемчелинстик ийи чечек-телишкенин эрге-ажыктарына бараан кылдыр делегей харылааларында байдалы экижилеринче кыйгырып тур-бис. Аялдуу дайынны бодураас болгаш чөк кырынга тай-бынын камгалаар талаа-биле делегейге чаа кужошкыни-лерин кылырыңа кыйгырып тур бис. Бугу делегейге тай-бын дээш демиселе эң-сеткил каттыштырылаанын үлө-гөр болуп шыдарыскаа бүрүн бугурун турар бис» деп, Де-легейин XXVII геология конгрессин киржикчилеринин делегей геологтарына кыйгырында айткан.

Делегей геологтарынын шуулганы Москвага он хун дур-гурунда үргүлчүдөн. Оон делегеттарынын болгаш аалчыла-рын болгаш баураар алырга, ол конгресс эртем боданы-нын байырлы болган. Бугу динтерин чүс ажыг чуртта-рындан 6 муң ажыг специалистер конгрессин ажалыга киришкен. Геология эртемнерин хей айтырылганын талаа-биле чаа шипчилелдерин, кылдыган ажалдарын болгаш ажалдажылганын дугайында шуулганын секция хураалдарына, симпозиумдарына, коллоквиумдарына ды-нап чуталаан. Геология конгрессини чүс ажыг чыл төө-гүлүг. Бичаарга минералдыг курлавырларын тыварын бөйүска болгаш кижиге таарымча чок уруктарын өө-рө-нип көөрүнчө, илердинче болгаш чайладырыңа онза ки-чөөнгейин амгы конгресске бир-ле дугаар угландырган. Конгрессин ажалынын сөөлүгү хунүдө эөлчөгил тускай хураалды бодурун геологтук чутула айтырылганын ту-раскааткан.

Конгрессин байырлыг хагынышкыны Кремльдиң Сыз-дилер ордузунга болган.

Геология эртемнеринин төөгүзүңе Москва конгрес-ти чутула үе-чаа болуп турар — деп, оон XXVII сессиянын президенти ССРЭ-нин геология министри Е. А. Коаловский чуталаан. Делегейин чөк байлактарынын болгаш минерал-дыг курлавырларын дугайында бистик чеди алган би-лигдерини түнүлө, идеяларын солтуп, амгы чүс чылдын төөгүзүңе чидир геология эртемни хөгжүдериңи оруктарын айткан бис деп, ол медеглээн.

Эртемденерин болгаш практиктик геологтарынын шип-тирлээр хей айтырылганын министр айткан. КНО-нуң болгаш ЮНЕСКО-нуң деткимчели-биле ийн талааы болгаш хей националдыг комплекстик геология программаларын талаа-биле ажаллаар — делегейин кады ажалдажылаан амгы үеде онза чутула ужу-руулааы болуп турар деп, ол медеглээн.

Геология эртемнеринин делегей эвилелинин президенти-зинге баа катан сонгуттурган У. Хатчинсон (Канада), Рат-тышкан Национал Организациянынын чингине секретарынын ораалчыны М. Толба, Австралиянын, Болгариянын, АКШ-тын болгаш өскө-даа чурттары эртемденерин конгресске чүвө чуталаан болгаш оон эртем түнелдерин белин-биле үнелен, геологтарынын делегей шуулганын белик дөңдөгө организастаан дээш совет өнүктүрүңе өөрү четтиргенин илереткен.

Геологиянын делегей конгрессинин дараазындагы XXVIII сессиянын 1989 чылда АКШ-ка арттырыни шиптирлээн.

Допчузу-биле

БУХАРЕСТ. Социалистг Румынияга Парлаалга хууп демегден эрттирген. Ол хун 53 чыл мурундаа румын ком-мунистерин «Скитней» со-лунуңу биоти номери парла-т

тынып үтөн. Эртен чылдар-да Румынияны парлаалгаз дык-ка хөгжээ: амгы үеде чуртта 60 хире солун болгаш 400 хире журналдар үтүп, оу-мын радионуң болгаш теле-визионни станциялары ажал-лап турар.

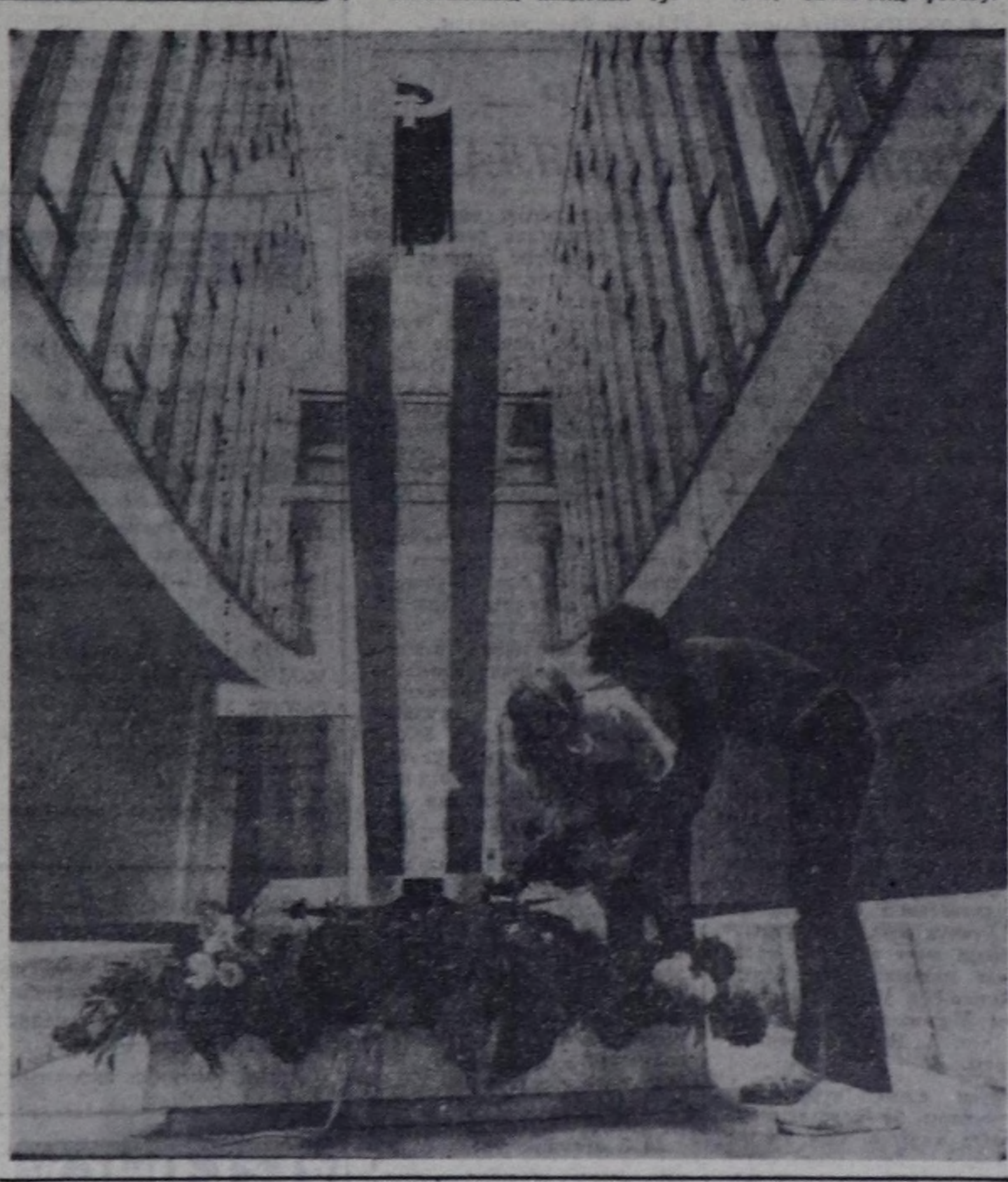
(СЭТА).

КАБУЛ. (СЭТА).

Афган үлөс чаа амдыларды тургу-зарынын болгаш үнденин өө-рө-лөтүтү чарыкчаларынын бот-тандырып чорударынын өө-рө-биле бугурадыг чоруп ора-р. Делегей империализмни болгаш АКШ-ка башташкан реакциянын суверенин Аф-ганистанга удуу чаралаан да-йыны эвес болза, ол хөгжүлде оон-даа шипчилер болуу ийик. АУДП ТК-ыныч чин-гине секретары, АДР-нин Ре-

волюсттү чөвүленин дара-зы Б. Кармаль национал кам-галаа министростууну ая-ланын чөвүлөс хураалына чүвө чуталаан, ол дугайын медеглээн.

Делегей байдалынын дүш-күрүзүн дээш харыскалган Б. Кармаль АКШ-ка онанга, АКШ-тын болгаш оларын чалчаларын бүрүчү-биле кижэ төрөлгөтөн аялдуу

Э ЖЕЛЕКЧИЛЕРНИН ҮҮЛГЕДИГЛЕРИ

ДАМАСК. (СЭТА). Бинд кээп турар медеглээн бугура алгыра, израиль кедергей ба-рымы үзөлдүг бөлүктөр эртен хонуктарда Иордан хемини эжелеткен барымы эринде элээн каш араб чурттакчы-лыг чөлдөргө халдаашкына-рын кылган. Олар тараачы-нарын бажынарын буза шаап, бир эвс олар төрө-нелерин катгаш чорбас болза, араб хамаатыларын күш-биле үзүткөп кааптары-биле кижэ-нын турганар. Эль-Халиде сионистиг идегеттер бир ба-жыңа шүртүп кирген. Бир араб үдүгү өлүч чыгымы кыл-дыр эрттирген. Ону аар бай-далдыг түрдө, эмелгеже кө-рүткан.

Эжелекчи эрге-чагыргалар.

нын деткимчезинге даянган, израиль экстремистер Иордан-нын барымы эринде болгаш Газа секторунда сурагалыг шажын-чүдүлгө болгаш хей-нини араб ажалдажылганын күткүшүн — албадашкы-нарга таварыштырып турар. Оларын хей кезин күш-биле үзүткөөр дээш кыжанышкы-нын чагааларын алган.

Кара-бажынаарда хорутдат-тырган араб патриоттарга үдүр хоранаар будумелдерин эжелекчилерин ажаллап ту-варынын чаа-чаа факт-ба-рымдаларын билинип келген. Сурагалыг израиль адвокат Ф. Лангерин Рамаллах хо-ройла кара-бажынаарын би-рөөнине кылган ителгелерини үезинде изы-бүрү химиктик

будумелдерин хорутдалаа кижэ-лиге чангыс эвс улаа «шенеп көргөн» илерээни ВАФА аминаткан. Оон түнө-линде дык хей хорутдатты-ган кижилер улуу өрттениш-кинге, тыныш оруктарын аар аарыны таварышп, со-гурарын баа дүлөйлө бер-генер.

Иранлырнын үлөдүп ту-рар террор болгаш ужу-дүрүм чок чүдүлгө араб чурттакчыларын үдүрлө-нышкынын күштелдирин ту-рар. Чамдык чурттакчылыг чөлдөргө чыккаалар бооп, оларын киржикчилер изра-иль эжелекчилерин ужу-дү-рүм чок үлөдүшкенин соода-рыңа делегейин хей-нигизин кыйгырган.

сүлчээлерин болгаш хоралыг политиказын аялг үдүртүчү айткан.

Империализмни, контре-волюцияны болгаш реакция-ны дименншиктерин үлө-дүшкенин өйтүр шавары-биле чепсекти күштерин бол-гаш республиканын ажалы чонгарынын калбак-масса-лары-биле оларын харылаа-рын бижыгдарынын хөвөөн эң-не үлөт кужошкынын салгыны Б. Кармаль чөт-лөт хураалды киржикчилерин кыйгырган.

Чуртта хей шахтаарын хаар болгаш 20 муң ажыкы чонгарын кудумчуларже үдүр октар дөң чазактын планнарына удуу демисежип турар Англиянын дагы-ларынин инти-азионал ажал соксадышкынын баар дээш. Великобританиянын консервативтик эрге-чагыргалары полицияны шажылаалды тактиказын ажалчы-ларга удуу ажаллап турар. Ажык соксадышкынын демиседа барыкча поли-циянын маалаа. Оон түнелде хей санын кижини тудуу хоруталаан болган эвээн каш ажалчыларын багылаан.

ЧУРУКТА: Дарем графствога ажал соксаткан ажалчыларга удуу поли-циянын дерзин бугу-биле хөдөлүп турары.

Камера пресс—СЭТА-нын фотозу.

